

Zmiany w regulacjach IRGiT – zmiana Szczegółowych zasad rozliczeń i rozrachunku Giełdowej Izby Rozrachunkowej

Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGiT”) wprowadza zmiany do Szczegółowych zasad rozliczeń i rozrachunku Giełdowej Izby Rozrachunkowej („SZRR GIR”), wynikające w szczególności z wejścia w życie mechanizmu czasowego odwrotnego obciążenia podatkiem VAT na rynku energii elektrycznej i gazu oraz z planowanego utworzenia Narodowej Agencji Bezpieczeństwa Energetycznego („NABE”).

Mechanizm odwrotnego obciążenia podatkiem VAT

W związku z planowanym na dzień 1 kwietnia br. wdrożeniem mechanizmu odwrotnego obciążenia podatkiem VAT, który zgodnie z nowymi zapisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług („Ustawa”) będzie obowiązywał na rynku energii elektrycznej i gazu do dnia 28 lutego 2025 r. do SZRR GIR wprowadzono następujące zmiany w zakresie systemu gwarantowania rozliczeń:

1. Depozyt dostawy – przy wyznaczaniu depozytu dostawy na kwiecień 2023 r. (wyznaczany 30 marca 2023 r.) i na miesiące kolejne do lutego 2025 r. włącznie, nie będzie uwzględniana stawka podatku VAT (dotychczasowe wartości depozytu dostawy uwzględniały podstawową 23% stawkę podatku VAT dla członków krajowych).
2. Depozyt historyczny – od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 28 lutego 2025 r. przy wyznaczaniu depozytu historycznego nie będzie uwzględniana stawka podatku VAT dla transakcji zawartych od 2 marca 2023 r. (dotychczasowe wartości depozytu historycznego uwzględniały podstawową 23% stawkę podatku VAT dla członków krajowych).
3. Depozyty wstępne – obowiązujące od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 28 lutego 2025 r. parametry ryzyka dla kontraktów na energię elektryczną i gaz, wykorzystywane do wyliczenia depozytów wstępnych będą wyznaczone bez uwzględniania stawki podatku VAT (dotychczasowo uwzględniały one podstawową 23% stawkę podatku VAT).
4. Depozyty uzupełniające – od dnia 1 kwietnia 2023 r. do dnia 28 lutego 2025 r. wartości depozytów uzupełniających dla kontraktów terminowych na energię elektryczną i gaz dla wszystkich okresów dostawy będą wyznaczone bez uwzględniania mnożnika odzwierciedlającego podatek VAT.
5. Fundusz Gwarancyjny – wartości relatywnego i absolutnego niepokrytego ryzyka wykorzystywane do obliczenia zaktualizowanej wpłaty do Funduszu Gwarancyjnego w dniu 3 kwietnia 2023 r. i podczas kolejnych aktualizacji do 3 lutego 2025 r., będą wyznaczone bez uwzględniania stawki podatku VAT.

W przypadku utraty przez Członka Izby statusu podatnika podatku VAT określonego zgodnie z art. 15 ust. 1 w związku z art. 96 ust. 4 Ustawy lub w przypadku utraty statusu podatnika pośrednika określonego zgodnie z art. 145a Ustawy, wartość określonych powyżej zabezpieczeń będzie dla tego podmiotu wyznaczana z uwzględnieniem wartości podstawowej stawki podatku VAT.

Jednocześnie uprzejmie informujemy, iż wraz z wdrożeniem przez IRGiT nowej wersji systemu rozliczeniowego, depozyty zabezpieczające będą wyznaczone bez uwzględniania podatku VAT jedynie dla okresów dostawy, która przypada w okresie obowiązywania mechanizmu odwrotnego obciążenia tj. do 28 lutego 2025 r. włącznie.

Ponadto celem zapewnienia bezpieczeństwa rozliczeń i rozrachunku, w § 4 SZRR GIR wprowadzono obowiązek utrzymywania przez Członków Izby statusu podatnika zarejestrowanego jako podatnik VAT czynny do czasu wykonania zobowiązań wynikających z umowy o członkostwo w Izbie.

Objęcie Funduszem Gwarancyjnym transakcji z Rynku Praw Majątkowych Świadcstw Pochodzenia

Celem optymalizacji procesu zarządzania ryzykiem związanym z możliwością wnoszenia zabezpieczeń niepieniężnych na zabezpieczenie transakcji z Rynku Praw Majątkowych Świadcstw Pochodzenia, w § 37 SZRR GIR wprowadzono zmianę polegającą na objęciu Funduszem Gwarancyjnym również transakcji z tego rynku.

W związku z powyższym, IRGiT wyznaczy w ramach najbliższej aktualizacji Funduszu Gwarancyjnego wpłaty do tego funduszu również dla podmiotów dopuszczonych do działania jedynie na Rynku Praw Majątkowych Świadcstw Pochodzenia.

Zmiany w metodologii wyznaczania masy Funduszu Gwarancyjnego

W związku z przygotowaniem do powstania NABE, nowa wersja SZRR GIR uwzględnia zmianę modelu wyznaczania łącznej wartości wpłat na Fundusz Gwarancyjny, której celem jest ograniczenie wpływu tego procesu na wysokość wpłat wnoszonych przez Członków Izby do funduszu.

W § 37 SZRR GIT wprowadzono zmianę polegającą na możliwości wyłączenia z łącznej wartości wpłat na Fundusz Gwarancyjny określonej listy podmiotów, która wskazywana będzie w uchwale Zarządu IRGiT, publikowanej na stronie internetowej IRGiT.

Powyższa zmiana ma na celu realizację rekomendacji Komitetu ds. Ryzyka przy IRGiT z dnia 21 grudnia 2022 r.

Ponadto nowa wersja SZRR GIR zawiera zapisy doprecyzowujące mechanizm wyznaczania kursów rozliczeniowych.

Powyższe zmiany wejdą w życie z dniem 1 kwietnia 2023 r.

W przypadku pytań prosimy o kontakt.

Dział Zarządzania Ryzykiem	22 341 98 20
Dział Rozliczeń i Rozrachunku	22 341 99 80
Biurowisko Rozwoju i Obsługi Członków	22 341 99 21